

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 8302

Tarih : 10.10.2024

17461

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.
10.10.2024

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Bilindiği üzere kentsel dönüşüm, şehrin bir bölümünün veya ciddi anlamda büyük bir kısmının proje kapsamında sistematik bir şekilde mevcut yapı stoklarının olası depremlere karşı toprak zeminin ve üzerindeki yapının risk değerlerinin belirlenmesi, olası depremde yıkılması ve yıkılırken çevredeki diğer yapılara zarar vermesi olasılıklarının da içine katılarak, riskli toprak zemin ve riskli yapıların kullanım dışına çıkarılarak yerine toprak zeminin yapısına uygun temelli yapıların yapılması ve bu sayede olası depremlerde yaşanabilecek can ve mal kaybının en aza indirmek için yapılan kamusal çalışmalardan biridir. Halkın riskli yapıların depremlere dayanıklı hale getirilmesi sürecini de “Kentsel Dönüşüm” kavramı ile ifade etmeye başlaması sonucu 6306 sayılı kanun Kentsel Dönüşüm Kanunu olarak telaffuz edilegelmiştir.

Erzurum ilinin de çeşitli ilçe ve mahallelerinde kentsel dönüşüme yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Ancak TOKİ eliyle yürütülen bu projeler halkı mağdur etmiş, öncesinde bir evi yahut bir işyeri olan yurttaşlar, mülksüz kalmışlardır. Bunun da ötesinde, kendi evleri artık olmadığı gibi kiraya ayıracak gelirleri de ellerinden gitmiştir. Erzurum’da ciddi anlamda bir TOKİ mağduriyeti varken, buna çözüm üretmesi beklenen büyükşehir belediye başkanı; Enerji Kentleri Birliği Ekim Ayı Olağan Meclis Toplantısı’nda, kentsel dönüşüm projelerinin Erzurum gibi bir şehirde gerçekleştirilmesinin zorluğuna dikkat çekerek “Kentsel dönüşümü Erzurum gibi bir yerde yapmak kolay değil. Fazla bir rant yok. Buna rağmen biz de bu işi bir yerden başlayarak, tutarak TOKİ ile beraber yapıyoruz” diyebilmiştir. Belediye başkanının kentsel dönüşüm adı altındaki yöntemin

asında ‘rantsal dönüşüm’ olduğuna yönelik ifadeleri telaffuz ediyor olması dikkat çekicidir. Bu bağlamda;

- 1- Erzurum’da kentsel dönüşüm projelerinin yürütülmesinin zorluğuna ilişkin herhangi bir somut veri veya istatistik mevcut mudur? İstatistik ve verilere ilişkin kamuoyuna paylaşım yapılacak mıdır? Belediye başkanı tarafından kastedilen husus tam olarak nedir?
- 2- Erzurum ili kapsamında kaç mahalle için riskli alan belirlemesi yapılmıştır? Kaç mahalle kentsel dönüşüm projesi kapsamındadır?
- 3- Erzurum ili kapsamında kaç mahalle ve hangi bölgeler için kamulaştırma kararı alınmıştır?
- 4-Erzurum ili geneli için alınan kamulaştırma kararları hangi yıllar içinde alınmıştır? Yıllara göre kamulaştırma bedelleri nedir?
- 5- Kentsel dönüşüm süreçlerinin “rant” eksikliği nedeniyle zorlaştığı iddiaları, projelerin toplumsal ihtiyaçlardan ziyade ekonomik çıkarlar doğrultusunda şekillendiği algısını güçlendirmekte midir? Bakanlığınız bu durumu nasıl değerlendirmektedir?
- 6- Kentsel dönüşüm uygulamalarının, yerel halkın ihtiyaç ve taleplerine yanıt vermekte yetersiz kaldığına dair eleştiriler bulunmaktayken, Bakanlığınız bu projelerin toplumsal fayda sağlayıp sağlamadığını değerlendirmek için hangi mekanizmaları geliştirmiştir?
- 7- TOKİ’nin uygulamaları dikkate alındığında, bu iş birliklerinin şehirlerin dönüşümüne olan olumsuz etkilerini değerlendirmek adına bir çalışma yürütülmüş müdür? Elde edilen bulgular nelerdir? Bakanlığınız kentsel dönüşüm çalışmaları esnasında ve sonrasında yurttaşların zarar görmemesi adına hangi önlemleri almayı planlamaktadır?
- 8-Kentsel dönüşümün, sadece ekonomik bir proje olarak değil, aynı zamanda sosyal bir ihtiyaç olarak ele alınması gerektiği görüşü göz önüne alındığında, Bakanlığınızın bu konudaki stratejileri ve hedefleri nelerdir?
- 9- “Kentsel dönüşüm”ün “rantsal dönüşüm” olarak algılanmaması ve yurttaşların mağdur edilmemesi için hangi önlemlerin alınması gündeminizde olacaktır? Buna dair önlemler alacak mısınız?